

Republika e Kosovës
Republika Kosova-Republic of Kosovo
Qeveria - Vlada - Government

Ministria e Administrimit të Pushtetit Lokal
Ministarstvo Administracije Lokalne Samouprave
Ministry of Local Government Administration

Odeljenje za evropske integracije i koordinisanje politika

Izveštaj o radu Ministarstva administracije lokalne samouprave za period januar- septembar 2023.

Priština, oktobar 2023.

Ovaj izveštaj predstavlja rad Ministarstva administracije lokalne samouprave – MALS za period januar – april 2023. godine.

Izveštaj opisuje aktivnosti svih organizacionih odeljenja / jedinica MALS-a fokusirajući se na četiri glavne oblasti, koje čine ciljeve rada ministarstva u skladu sa godišnjim planom rada za 2023. godinu.

Izveštaj je izrađen od strane Odseka za koordinisanje politika.

Tačnost podataka je odgovornost odeljenja i organizacionih jedinica MALS-a.

Sadržaj

Skraćenice.....	3
Uvod	Error! Bookmark not defined.
Izvršni rezime	5
I. Porast lokalno ekonomskog razvoja kroz finansijsku podršku opština na osnovu učinka	8
1.1. razvoj strateškog kadra za lokalni ekonomski razvoj.....	8
1.2. finansiranje opštinskih projekata	8
1.3. ovičivanje učinka opštine.....	9
II. Unapređenje međuopštinske, međunarodne opštinske i prekogranične saradnje.....	10
2.1. međuopštinska i međunarodna opštinska saradnja	10
2.2. sprovođenje programa prekogranične saradnje.....	10
2.2.1. Programi IPA II Kosovo-Albanija 2014-2020	10
2.2.3. Programi IPA II Kosovo-Crna Gora 2014-2020.....	12
III. Unapređenje politikave dhe i kornizës ligjore për vetëqeverisje lokale.....	13
3.1. razvoj zakonskih i podzakonskih akata	14
3.2. ovičivanje uticaja politika u oblasti lokalne samouprave	14
3.3. monitorisanje skupština opština	15
3.4. upućivanje obaveza iz evropske agende.....	15
3.5. koordinisanje politika	16
IV. Povećanje opštinske transparentnosti, promovisanje ljudskih prava i razvoj kapaciteta.....	17
4.1. aktivnosti u oblasti ljudskih prava i opštinskoj transparentnosti.....	17
4.2. izrada i usvajanje Nacionalnog akcionog plana za period 2023 – 2024. u okviru Partnerstva za otvoreno upravljanje - POU.....	18
4.3. razvoj državne platforme E-OPŠTINE.....	18
4.4. informisanje javnosti o aktivnostima MALS-a.....	18
4.6. saradnja sa civilnim društvom.....	19
4.7. unapređenje kapaciteta opštinskih službenika.....	19
V. Administracija, finansije, revizija i nabavka	19
5.1. administracija i finansije.....	19
5.2. unutrašnja revizija	21
5.3. javna nabavka.....	21

Skraćenice

EA	Evropska agenda
AKO	Asocijacija Kosovskih Opština
SB	Svetska Banka
BIRN	Balkanska istraživačka mreža
COVID 19	Pandemija korona virusa
ECDC	Evropski centar za prevenciju i kontrolu bolesti
GIZ	Nemačka organizacija za međunarodnu saradnju
EI	Evropske integracije
KIJU	Kosovski institut za javnu upravu
NIJZ	Nacionalni institut za javno zdravlje
ZLS	Zakon o lokalnoj samoupravi
MONTI	Ministarstvo obrazovanja, nauke, tehnologije i inovacije
MFT	Ministarstvo finansija i transfera
MUP	Ministarstvo unutrašnjih poslova
MALS	Ministarstvo administracije lokalne samouprave
SSA	Sporazum o stabilizaciji i asocijaciji
MZ	Ministarstvo zdravstva
OSCE	Organizacija za evropsku bezbednost i saradnju
LS	Lokalna samouprava
NPSSSA	Nacionalni plan za sprovođenje Sporazuma o stabilizaciji i asocijaciji
CV	Centralna vlast
OCMUPJU	Operativni centar Ministarstva unutrašnjih poslova i javne uprave
CPKB	Centar za prevenciju i kontrolu bolesti
SZO	Svetska zdravstvena organizacija
OCHS	Operativni centar za hitne situacije
CPKB	Centar za prevenciju i kontrolu bolesti
SDC/DEMOS	Švajcarska agencija za razvoj i saradnju
SIDA	Švedska agencija za međunarodni razvoj
SUOU	Sistem za upravljanje opštinskim učinkom
SLS	Strategija za lokalnu samoupravu
ŠVS	Štabovi za vanredne situacije
SLER	Strategija za lokalni ekonomski razvoj
UNDP	Program Ujedinjenih nacija za razvoj
USAID	Američka agencija za međunarodni razvoj
KSR	Kancelarija za strateško planiranje

Uvod

Ministarstvo administracije lokalne samouprave (MALS) je u skladu sa svojim zakonskim mandatom, ciljevima Strategije lokalne samouprave 2016-2026, kao i Godišnjeg plana rada za 2023. godinu, realizovao je aktivnosti planirane za period januar - septembar 2023. Izveštaj odražava dostignuća po oblastima utvrđenim ovim planom, takođe integrisanim u okviru Nacionalnog plana za razvoj. Izveštavane aktivnosti sažete su u okviru pet strateških radnih ciljeva, kao u nastavku:

- povećanje lokalnog ekonomskog razvoja kroz finansijsku podršku opština na osnovu učinka;
- unapređenje međuopštinske, međunarodne i prekogranične opštinske saradnje;
- unapređenje politika i pravnog okvira za lokalnu samoupravu;
- podizanje opštinske transparentnosti, promovisanje ljudskih prava i razvoj kapaciteta
- administracija i finansije, revizija i nabavka.

Izveštaj se zasniva na prijavljenim podacima o aktivnostima koje su sprovela odeljenja i jedinice/odseci MALS-a, odnosno:

- Odeljenje za održivi razvoj opština;
- Odeljenje za međuopštinsku i prekograničnu saradnju;
- Odeljenje za evropske integracije i koordinaciju politika;
- Pravno odeljenje monitorisanje i opština;
- Odeljenje za opštinski učinak i transparentnost;
- Odeljenje za finansije i opšte usluge;
- Odsek za komunikaciju sa javnošću;
- Jedinica za unutrašnju reviziju;
- Odeljenje nabavke.

Što se tiče metodologije izveštaja, za osnovu su uzete informacije relevantnih jedinica MALS-a koje su analizirane i postavljene u skladu sa ciljevima i aktivnostima utvrđenim godišnjim planom rada. Izveštaj je zasnovan na kvantitativnim i kvalitativnim pokazateljima za sprovedene aktivnosti i predstavlja izveštaj o aktivnostima MALS-a u periodu januar-septembar 2023. godine.

Izvršni rezime

Ministarstvo administracije lokalne samouprave je u periodu januar-septembar 2023. godine, uspelo da realizuje planirane aktivnosti koje su deo godišnjeg plana rada MALS-a za ovu godinu. Ovaj plan je dokument zasnovan na ciljevima Strategije lokalne samouprave 2016-2026 i drugih relevantnih vladinih dokumenata. U ovom periodu ostvaren je mjerljiv napredak u oblasti lokalnog ekonomskog razvoja, kompletiranja zakonskog i podzakonskog okvira za lokalnu samoupravu, unapređenja efikasnosti opštinskih službi, jačanja opštinske transparentnosti, promocije rodne ravnopravnosti, e-uprave, proširenje saradnje sa partnerima/donatorima kroz zajedničke projekte, saradnja sa civilnim društvom, unapređenje međusektorske koordinacije, međuopštinska, međunarodna i prekogranična opštinska saradnja, podizanje stručnih kapaciteta opština i mnoge druge oblasti.

U okviru izrade politika lokalne samouprave, fokus je stavljen na praćenje Strategije lokalnog ekonomskog razvoja i pripremljen je izveštaj o sprovođenju akcionog plana Strategije lokalnog ekonomskog razvoja. Izrađen je i Nacionalni program lokalnog ekonomskog razvoja za period 2023-2029, koji je dostavljen Vladi na saglasnost.

Programi finansiranja kapitalnih projekata opština jedan su od glavnih instrumenata neposredne podrške opštinama u oblasti ekonomskog razvoja. *Pripremljeni su kriterijumi za finansiranje opštinskih projekata u okviru programa podrške infrastrukturnim projektima za zajednice i programa finansiranja kapitalnih projekata opština.* Nakon prijave opština u okviru ova dva programa, izabrana je ukupno 31 opština korisnica sa kojima su potpisali Memorandume o razumevanju za finansiranje projekata.

Tokom ovog perioda, Ministarstvo administracije lokalne samouprave je dalo veliki značaj unapređenju sistema opštinskog učinka i šeme grantova zasnovanih na učinku. Koordinisane su aktivnosti sa opštinama u vezi sa materijalima potrebnim za podnošenje projekata za grant za opštinski učinak, kao i pripremljeni sporazumi o razumevanju za finansiranje projekata od strane GOU. MALS je dobilo finansijsko mišljenje od MFRT-a, a dana, 12.04.2023. godine, Vlada je odobrila završeni predmet. Iz ovog granta je finansirano ukupno 14 projekata u 6 opština korisnica, prema kriterijumima prihvatljivosti granta. Otvoren je poziv za izveštavanje opština u vezi sa merenjem učinka za 2022. godinu, na osnovu Zakona o učinku, a započeta je revizija Sistema upravljanja učinkom opština (MUUO) i granta za opštinski učinak (GOU).

U periodu januar-septembar 2023. godine, MALS je nastavio aktivnosti u vezi sa podrškom opština za međuopštinsku i međunarodnu opštinsku saradnju. Nastavljene su aktivnosti sa donatorima, odnosno sa OEBS-om na realizaciji zajedničkih aktivnosti za 2023. godinu. Pripremljeni su kriterijumi za finansiranje opštinskih projekata u oblasti međuopštinske saradnje. U okviru međuopštinske saradnje i međunarodne opštinske saradnje realizovano je ukupno 13 inicijativa/inicijativa za saradnju. Takođe, u ovom vremenskom periodu nastavljeno je unapređenje prekogranične saradnje u okviru tri programa: Kosovo – Albanija, Kosovo – Severna Makedonija i Kosovo – Crna Gora.

Poseban značaj je takođe posvećen razvoju i unapređenju zakonodavstva prema zakonodavnom programu za 2023. godinu i drugim dokumentima koji su u izradi i dopuni/izmeni i to: 2 predloga zakona, 4 administrativna uputstva, 1 ocenjivanje po službenoj dužnosti, 1 nacrt dokument. Od njih su završena 2 administrativna uputstva i 1 nacrt dokument.

U periodu januar – septembar 2023. godine, skupštine su funkcionisale u 38 opština Republike Kosovo, održavajući redovno sastanke. Skupštine opština održale su 371 sednicu. Sastanci skupština opština su praćeni putem sistema teleprisustva, kao i fizičko prisustvo zvaničnika opština: Severna Mitrovica, Zubin Potok, Zvečan i Leposavić. U ovom periodu prihvaćeno je ukupno 1.544 akta, od čega 88 uredbi i 1.456 odluka skupština opština. Od ukupno 1544 akta, MALS je procenio 803 akta, dok je 741 akt poslat resornim ministarstvima.

Konstatovano je 108 nezakonitih akata, od kojih je 85 akata je revidirano, dok su 4 akta upućena Ministarstvu pravde.

Što se tiče preliminarne konsultacije akata resornih ministarstava i njihovu usklađenost sa zakonodavstvom za lokalnu samoupravu, u okviru ministarstva je uspostavljena Radna grupa koja je nadležna za razmatranje akata za preliminarnu konsultaciju i kontinuirano prihvata akte resornih ministarstava za preliminarnu konsultaciju. Dok u vezi sa obaveštenjima upućenim opštinama, u ovom vremenskom periodu primljeno je 11 zahteva za preliminarne konsultacije, primljeno je i razmotreno 222 zahteva i 45 žalbi fizičkih i pravnih lica.

U cilju prezentacije aktivnosti skupština opština sačinjen je i objavljen Izveštaj o radu skupština opština za period januar – decembar 2022. godine.

MALS je vodio veoma važan proces za upućivanje obaveza iz evropske agende u opštinama. U ovom vremenskom periodu sačinjen je Izveštaj o ispunjavanju obaveza opština iz evropske agende za period januar-jun 2023. Na osnovu dostavljenih podataka, opštine Republike Kosovo su uspele da ispune 47% aktivnosti u oblasti političkih kriterijuma, 35% u pogledu ekonomskih kriterijuma, a u oblasti evropskih standarda realizovali su 70% aktivnosti. Ukupan nivo ispunjenja obaveza opština iz evropske agende za 2022. godinu je 50%.

Nastavljeno je uz podršku opština u sprovođenju politika u oblasti ljudskih prava. U ovom periodu izrađen je godišnji izveštaj o ljudskim pravima za 2022. godinu, analiza procene kapaciteta opštinskih struktura i službenika za rad sa (ugroženim) marginalizovanim grupama i izveštaj za opštine o zaštiti od diskriminacije za period januar-jun 2023. godine.

Započet je proces digitalizacije opštinskih usluga kroz razvoj platforme E-OPŠTINA. Ova platforma će biti na usluzi građanima radi povećanja njihovog učešća u donošenju odluka na lokalnom nivou, a biće u službi i samim opštinama za digitalizaciju opštinskih usluga. U okviru ovog, MALS kao nosilac ovog procesa, tokom ovog perioda je razvio prvu fazu platforme E-Opštine i nakon pokretanja prve faze E-OPŠTINE platforme, MALS se fokusirao na razvoj druge faze ove platforme koja je u razvoju.

Javnost, medije, civilno društvo, strane međunarodne organizacije i zainteresovane strane su kontinuirano informisane o razvijenim aktivnostima. Međutim, u pogledu otvorenog upravljanja kao jednog od osnovnih načela rada Vlade Republike Kosovo, na inicijativu MALS-a, Vlada Republike Kosovo je odlučila da pristupi izradi Nacionalnog akcionog plana 2023-2025 otvoreno upravljanje u okviru Partnerstva za otvoreno upravljanje – (POU) koju je odobrila Vlada. MALS, je primilo zvanično pismo o članstvu Republike Kosovo od Nadzornog odbora Partnerstva za otvoreno upravljanje. Delegacija Republike Kosovo učestvovala je na Globalnom samitu Partnerstva za otvoreno upravljanje. Kosovo se već pojavljuje na listi članova Partnerstva za otvoreno upravljanje na svom zvaničnom web sajtu.

Ministarstvo administracije lokalne samouprave, nastavio je sa uključivanjem civilnog društva na izradi politika i zakonodavstva za lokalnu samoupravu i na sprovođenju Strategije za lokalnu samoupravu 2016-2026. Takođe, nastavio je i saradnju sa Konsultativnim forumom za lokalnu samoupravu.

Budžet MALS-a za 2023. godinu, (na osnovu izveštaja dana, 29.09.2023.) zajedno sa donacijom (93 Council of Europe i WB-Svetska banka) je 11,047,499.02 €. Iz ovog iznosa za period januar-septembar, iz konsolidovanog budžeta utošeno je 769,004.07 € ili 7.74 % budžeta. Iz donacione kategorije 93 Council of Europe utrošeno je iznos od 90,064.61 € ili 72.78 % budžeta, dok iz donacije Svetske banke utrošeno je iznos od 235,306.32€ ili 23.96 %. U totalu, budžet MALS-a + Donacije (93 Council of Europe i Svetska banka) za peripod januar-septembar je utrošeno iznos od: 1,094,375.00 € ili 9.91% budžeta.

Što se tiče oblasti revizije, izrađen je izveštaj za drugo polugodište za 2022. godine, i Godišnji izveštaj o radu Jedinice za unutrašnju reviziju za 2022. godinu, kao i završene su revizije za *“Upravljanje sa vozilima MALS-a”* i *“Upravljanje sa ljudskim resursima u MALS-u”*.

I. Porast lokalno ekonomskog razvoja kroz finansijsku podršku opština na osnovu učinka

Realizovane aktivnosti u okviru prvog cilja, grupisane su u tri glavne oblasti:

- izrada politika za lokalni ekonomski razvoj;
- finansiranje opštinskih projekata;
- upravljanje opštinskim učinkom.

1.1. Razvijanje strateškog kadra za lokalni ekonomski razvoj

MALS na godišnjem nivou prati i izveštava o sprovođenju akcionog plana Strategije za lokalni ekonomski razvoj 2019-2023. U tu svrhu upućeno je pismo opštinama i resornim ministarstvima da izveštavaju o realizaciji aktivnosti koje su rezultirale iz akcionog plana SLER-a. Podaci su dobijeni od 31 opštine i od resornih ministarstava, a pripremljen je i izveštaj o akcionom planu koji je poslat Kancelariji za strateško planiranje. Tokom ovog perioda, privredne profile opština su prihvatile 3 opštine (Elez Han, Istog i Podujevo).

Što se tiče izrade Nacionalnog programa za lokalni ekonomski razvoj 2023-2029, pripremljen je konačni nacrt PLER-a, i završena je faza javnih i preliminarnih konsultacija. upućeno je u Kancelariju za strateško planiranje na mišljenje, i sada je kompletirana dokumentacija koja će biti upućena Vladi na saglasnost.

U međuvremenu, u vezi sa pripremanjem preporuka za unapređenje opštinskih budžetskih procesa, pripremljeno je pismo sa predlozima MALS-a i isto je poslato kancelariji ministra za finansije, rada i transfera sa predlozima od strane MALS-a.

- izrađen je izveštaj opštinskih rashoda za 2022;
- izrađen je izveštaj sopstvenih prihoda opština za 2022;
- izrađen je izveštaj u vezi sa mišljenjem revizora za opštine Republike Kosovo za 2022. godinu, u odnosu na 2021.

1.2. Finansiranje opštinskih projekata

Programi finansiranja kapitalnih projekata opština jedan su od glavnih instrumenata direktne podrške opštinama u oblasti ekonomskog razvoja. MALS je pripremio kriterijume za finansiranje opštinskih projekata u oblasti međuopštinske saradnje i infrastrukturnih projekata. Poziv za podnošenje prijave opština za projektno finansiranje je objavljen i u okviru ovog poziva pristiglo je 26 prijave iz 18 opština, zatim je finalizovan završni izveštaj o ocenjivanju prijave od strane komisije za ocenjivanje i obavestene su opštine korisnice. Tokom ovog perioda, potpisano je 13 Memoranduma o razumevanju za finansiranje projekata u 13 opština (*Elez Han, Lipljan, Mališevo, Đakovica, Kamenica, Suva Reka, Podujevo, Orahovac, Dečani, Gnjilane, Kosovo Polje, Štimlje, Peć*). Nakon potpisivanja Ugovora o finansiranju projekata i odobrenja od strane Vlade, izvršeno je raspolaganje sredstava. Od 13 projekata, 8 opština je započelo procedure nabavke i za 2 projekta su potpisani ugovori, 5 projekata je u ocenjivanju i 1 projekat je na tenderu. U skladu sa napretkom radova, nastavlja se praćenje projekata. Tehnički sastanci su održani sa 13 opština (*Gnjilane, Kosovo Polje, Dečane, Đakovica, Orahovac, Lipljan, Elez Han, Podujevo, Peć, Štimlje, Kamenica, Suva Reka i Mališevo*). Nakon potpisivanja ugovora od strane opština sa ekonomskim operaterima, tereske posete i verifikacija projektnih radova planiraće se u skladu sa dinamikom radova.

Što se tiče programa podrške infrastrukturnim projektima za zajednice u opštinama, pripremljeni su kriterijumi za finansiranje projekata, pristiglo je 38 prijava iz 16 opština, zatim je finaliziran završni izveštaj o ocenama prijava od strane komisije za ocenjivanje i obavestene su opštine korisnice. Takođe, tokom ovog perioda, potpisano je 18 sporazuma o razumevanju između MALS-a i opština sa 10 opština korisnica. Nakon potpisivanja Memoranduma o razumevanju, od 18 projekata, opštine su započele procedure nabavki, gde su potpisana 3 ugovora, 5 projekata na tenderu i 1 projekat na ritenderisanju. U skladu sa napretkom radova, nastavlja se praćenje projekata i obećana su sredstva. Održani su tehnički sastanci sa opštinama korisnicama: *Klina, Dečane, Dakovica, Orahovac, Prižren, Istok, Peć, Novo Brdo, Gračanica i Mamuša*. Nakon potpisivanja ugovora od strane opština sa ekonomskim operaterima, planirane su terenske posete i verifikacija projektnih radova u skladu sa napretkom radova.

U okviru sufinansiranja sa donatorima za grant šemu na osnovu učinka opštine, u saradnji sa Odeljenjem za opštinski učinak, koordinirane su aktivnosti sa opštinama u vezi sa materijalima potrebnim za podnošenje projekata za grant učinka opštine. Dokumenti za finansijsko mišljenje su pripremljeni i prosleđeni MFRT-u i odobreni su odlukom Vlade br. 12/138 od dana, 12.04.2023. Sredstva su obećana za 14 projekata u 6 opština korisnica. Održani su tehnički sastanci sa opštinama: *Dakovica, Klina, Lipljan, Glogovac i Obilić*. Nakon potpisivanja ugovora od strane opština sa ekonomskim operaterima, izvršene su terenske posete lokacijama i izvršena je verifikacija projektnih radova u projektima u opštinama *Klina, Lipljan, Obilić i Dakovica*. Primljena su pet (5) predmeta za isplatu od strane opština.

Tokom perioda januar-septembar, na zahtev unutrašnjih revizora, koordinirano je fizičko ispitivanje 3 projekta finansirana u opštini Obilić za 2022. godinu, i održani su sastanci sa spoljnim revizorom u vezi sa procesom upravljanja projektom. Sastanak je takođe održan u saradnji sa OEBS-om radi razgovora sa opštinskim menadžerima za realizaciju projekata u sufinansiranju sa MALS-om za 2023. godinu.

- izrađen je godišnji izveštaj kapitalnih investicija za projekte za 2022;
- izrađen je sadržajni izveštaj kapitalnih investicija (2008 - 2022);
- izrađen je trogodišnji izveštaj kapitalnih investicija za (2020 - 2022).

1.3. Ocenjivanje opštinskog učinka

Tokom ovog perioda, Ministarstvo administracije lokalne samouprave je dalo veliki značaj unapređenju sistema opštinskog učinka i šeme grantova zasnovanih na učinku. MALS je koordinirao aktivnosti sa opštinama u vezi sa potrebnim materijalima za podnošenje projekata za grant za opštinske učinke, kao i pripremljeni su sporazumi o razumevanju za finansiranje projekata od Granta opštinskog učinka (GOU). MALS je prosleđio slučaj MFRT-u na finansijsko mišljenje, finansijsko mišljenje je primljeno i dana, 12.04.2023. godine, završeni predmet je odobren od strane Vlade. Iz ovog granta ukupno je finansirano 14 projekata iz kapitalnih investicija u opštinama, 6 opština su bile korisnice granta prema kriterijumima beneficija granta. U prvom delu 2023. godine, održane su obuke za korišćenje Elektronskog sistema SUUO za sve opštinske službenike u oblastima koje su deo Opštinskog sistema upravljanja učinkom.

U jeku priprema za početak izveštavanja o učinku opštine, održan je redovan sastanak sa opštinskim koordinatorima učinka. U cilju kompletiranja zakonskog okvira u prvih šest meseci, izrađeno je i usvojeno Administrativno uputstvo za SUUO. Takođe, u ovom periodu je otvoren poziv za izveštavanje opština u vezi merenja učinka za 2022. godinu, na osnovu Zakona o učinku. Tokom izveštavanja opština, takođe je započeo

proces preliminarnih konsultacija sa opštinama i revizijom Sistema upravljanja učinkom opštine (SUUO) i granta za opštinski učinak (GOU). Glavna svrha ove revizije je ažuriranje sistema kako bi odražavao promene u pravnom okviru u oblastima opštinskih nadležnosti, uključujući Administrativno uputstvo koji je odobreno kao i upućivanje nedostataka sistema predstavljenih od strane zainteresovanih strana.

II. Unapređenje međuopštinske, međunarodne opštinske i prekogranične saradnje

Aktivnosti ovog cilja realizovani su u pravcu:

- osnaživanja međuopštinske, međunarodne opštinske i prekogranične saradnje;
- sprovođenja programa prekogranične saradnje;
- sprovođenja projekta Svetske banke pod nazivom 'Opštine za mlade'.

2.1. Međuopštinska i međunarodna opštinska saradnja

Tokom ovog perioda, MALS je nastavio aktivnosti u vezi sa podrškom opština za međuopštinsku i međunarodnu opštinsku saradnju, za 2023. godinu. Nastavljeni su aktivnosti sa donatorima, odnosno sa OEBS-om u vezi realizacije zajedničkih aktivnosti za 2023. godinu, pripremljeni su kriterijumi za finansiranje opštinskih projekata u oblasti međuopštinske saradnje.

U okviru međuopštinske saradnje, tokom ovog perioda realizovane su ukupno tri (5) inicijative za međuopštinsku saradnju i pripremljena su tri (3) mesečna izveštaja o inicijativama i sporazumima međuopštinske saradnje za opštine Republika Kosovo;

Što se tiče međunarodne opštinske saradnje, u ovom periodu realizovano je ukupno osam (8) inicijativa za međunarodnu saradnju, potpisana su tri (3) sporazuma o međunarodnoj opštinskoj saradnji, ocenjena su tri (3) međunarodna sporazuma o opštinskoj saradnji i pripremljena su tri (3) mesečna izveštaja o inicijativama za međunarodnu opštinsku saradnju i sporazumima za opštine Republike Kosovo.

2.2. Sprovođenje programa prekogranične saradnje

Nastavljena je inicijativa za unapređenje prekogranične saradnje u okviru tri IPA II programa: Kosova – Albanija, Kosovo – Severna Makednija i Kosovo – Crna Gora.

2.2.1. IPA II rogram Kosovo-Albanija 2014-2020

U okviru IPA II programa PGS-a Kosovo-Albanija 2014-2020, nastavljeno je sa praćenjem sledećih prekograničnih projekata:

- *“Put ka efikasnom korišćenju lokalnih prirodnih resursa“*, u trajanju od 30 meseci (april 2022 – oktobar 2024), u opštini Kurbin i opštini Suva Reka u ukupnoj vrednosti od 420.167,00 €. Za ovaj projekat sprovedena je monitoring poseta projektu u maju 2023. godine prema planu monitoring poseta dogovorenom sa Operativnom strukturom Albanije i Delegacijom EU-a u Tirani. Informacije u vezi sa projektom su takođe dobijene od Zajedničkog tehničkog sekretarijata (ZTS). Ovaj projekat se realizuje kontinuirano.
- *“Unapređenje biodiverzитета u slivu reke Drim kroz integrisano upravljanje slivovima – BIODRINI“* koji se sprovodi od februara 2022. godine u trajanju od 24 meseca u opštini Kukeš i opštini Orahovac u ukupnoj vrednosti od 462.104,50 € u cilju boljeg korišćenja njihovih turističkih potencijala u praćenje regionalnog razvoja i olakšavanje prekogranične saradnje promovisanjem ruta eko-turizma u obe

oblasti kao prirodnih i kulturnih koridora. Za ovaj projekat izvršena je monitoring poseta korisnicima trećeg poziva. Informacije u vezi sa projektom su takođe dobijene od Zajedničkog tehničkog sekretarijata (ZTS). Ovaj projekat se realizuje kontinuirano.

- *“Putevi eko-turizma u prekograničnom području za promociju alternativnog turizma (EKO-RUTE)”* se realizuju od marta 2022. godine u trajanju od 24 meseca u opštini Kukeš i opštini Orahovac u ukupnoj vrednosti od 470.482,00 €. , kako bi bolje iskoristili svoje turističke potencijale u ostvarivanju regionalnog razvoja i olakšavanju prekogranične saradnje promovisanjem ruta eko-turizma u oba područja kao prirodnih i kulturnih koridora. Poseta (monitoring) praćenja korisnicima trećeg poziva obavljena je 18. maja 2023. godine u Tirani. Informacije u vezi sa projektom su takođe primljene od ZTS-a. Ovaj projekat se realizuje kontinuirano.
- *„Premošćavanje turizma kroz kulturno nasleđe i pametna rešenja u Lježi i Đakovici“* se sprovodi od aprila 2022. godine u trajanju od 30 meseci u opštini Lježa i opštini Đakovica u ukupnom iznosu od 453.245,00 evra uz sufinansiranje (385.258,00 evra iz IPA fondovi) u okviru trećeg poziva sa temom koja se odnosi na podsticanje turizma i promociju prirodnog i kulturnog nasleđa. Za ovaj projekat, izvršena je poseta za praćenje projekta trećeg poziva 19. maja 2023. godine u Lježi, takođe su informacije u vezi sa projektom dobijene od strane ZTS-a. Ovaj projekat se realizuje kontinuirano.

Za upravljanje Ugovorom o grantu za tehničku pomoć i organizovanje zajedničkih sastanaka u okviru programa u periodu januar-septembar 2023. godine, a organizovane su sledeće aktivnosti: onlajn sastanak zajedničkog odbora za praćenje održan je 18. jula 2023. godine; održana su dva bilateralna sastanka Operativnih struktura programa i ZTS-a; narativni i finansijski izveštaj je dostavljen Delegaciji EU-a u Tirani i čekase na sledeću ratu; regionalni forum u organizaciji CBIB+ održan je u Strugi 11. maja 2023. godine; studijska poseta Agenciji za razvoj, sveobuhvatnu i teritorijalnu saradnju Ministarstva životne sredine i planiranja u Lisabonu, Portugal, 9. - 12. jula 2023. godine; svečanost promocije programa održana je 25. septembra 2023. godine u gradu Bajram Curri, u Albaniji.

Tokom perioda januar-septembar, delegacija EU-a je 20. februara 2023. objavila 4. poziv za dostavljanje predloga projekata i poziv je bio otvoren do 22. maja 2023. Održane su dve informativne sesije za potencijalne podnosiocce prijava u programskoj oblasti (Ljež, Albanija i Orahovac, Kosovo). Ugovaranje projekata četvrtog poziva sa finansijskim izdvajanjima za 2019. i 2020. godinu, projekat je u toku i nalazi se nalazi kod delegacije EU-a.

Što se tiče sprovođenja paketa za odabrane korisnike Trećeg poziva za dostavljanje predloga projekata, obuka o sekundarnoj nabavci, vidljivosti i izveštavanju sprovedena je 5. jula 2023. godine u Prištini;

Tokom ovog perioda, Godišnji izveštaj o sprovođenju (AIR) za 2022. godinu i Plan rada za 2023. godinu, zajedno sa Planom komunikacije i izvodljivosti za 2023. godinu, su sačinjeni i odobreni na sastanku Zajedničkog odbora za praćenje (ZOP-a). Što se tiče programa IPA III 2022 – 2027, oni su odobreni i objavljeni na zvaničnom sajtu Evropske komisije i ZOP za IPA III je u procesu uspostavljanja; Pripremljena je trogodišnja tehnička pomoć za IPA III, u saradnji sa Operativnom strukturom Albanije, i dostavljena je delegaciji EU-a u Tirani na odobrenje.

2.2.2. IPA program II Kosovo-Severna Makedonija 2014-2020

U okviru IPA II programa PGS-a Kosovo-Severna Makedonija 2014-2020 – nastavljeno je sa sprovođenjem i monitorisanjem sledećih prekograničnih projekata u okviru IV-tog poziva:

- *“Pilot intervencije za tretman otpadnih voda i upravljanje čvrstim otpadom u prekograničnom regionu”* Novo Brdo – Gjorgje Petrov, u okviru ovog projekta, sprovedena je monitoring poseta projektu tokom maja i juna i tokom meseca avgusta 2023. godine od strane operativne strukture Kosova i Severne Makedonije i osoblja Zajedničkog tehničkog sekretarijata u vezi sa napretkom projekata i prema planu poseta za praćenje. Izveštaj o praćenju projekta je takođe pripremlilo osoblje ZTS-a.

- *CBC EcoKid*”; *Uroševac – Čairi*, u okviru ovog projekta, tokom maja, juna i avgusta 2023. godine, izvršena je monitoring poseta projektu od strane operativne strukture Kosova i Severne Makedonije i osoblja Zajedničkog tehničkog sekretarijata u vezi sa napretkom projekata i prema planu monitoring poseta. Izveštaj o praćenju projekta je takođe pripremljeno osoblje ZTS-a.
- *“Oživljavanje zanatstva i građenje kulture za zajednički turistički razvoj”, Prizren – Tetovo* – nastavlja se realizacija ovog projekta. Tokom avgusta 2023. godine, operativna struktura Kosova i Severne Makedonije i osoblje Zajedničkog tehničkog sekretarijata (ZTS) sproveli su monitoring posetu projektu u vezi sa napretkom projekata i prema planu poseta za praćenje. Izveštaj o praćenju projekta je takođe pripremljeno osoblje ZTS-a.

Za upravljanje Ugovorom o grantu za tehničku pomoć i organizovanje zajedničkih sastanaka u okviru programa u periodu januar-septembar 2023. godine, razvijene su sledeće aktivnosti: *11. sastanak Zajedničkog odbora za praćenje (ZOP-JMC) kao i obuka za članove Odbora i operativne strukture iz dve zemlje, održana su 3 bilateralna sastanka između dve operativne strukture i Zajedničkog tehničkog sekretarijata u Skoplju, treći privremeni izveštaj za period 06.01.2022. koji je upućen i kancelariji EU-a u vezi sa grant ugovorom (2019/410-322), započete procedure za pripremu nove tehničke pomoći, odobren finansijski izveštaj za 2022. godinu, pružena je kontinuirana podrška korisnicima projekata kao i izveštavanje pokazatelja u regionalnoj bazi podataka.*

Takođe u ovom periodu održana je obuka za korisnike IV poziva, izrađeni su i odobreni Godišnji izveštaj o sprovođenju (AIR) za 2022. godinu i Plan rada za 2023. godinu zajedno sa Komunikacionim planom.

Što se tiče IPA III programa 2022 – 2027, oni su odobreni i objavljeni na zvaničnom sajtu Evropske komisije. U toku je uspostavljanje (Zajedničkog odbora za praćenje) ZOP-a za IPA III. Aplikacioni paket za trogodišnju tehničku pomoć za IPA III je u pripremi u saradnji sa Operativnom strukturom i ZTS-om i biće dostavljen na odobrenje do 30.10.2023.;

2.2.3. IPA II program Kosovo-Crna Gora 2014-2020

U okviru IPA II programa PGS-a Kosovo-Crna Gora 2014-2020 – u ovom periodu nastavljena je realizacija prekograničnih projekata drugog poziva, kao što su:

- *“Stvaranje zapošljavanja u poljoprivredi”* Podgorica, Tuz i Istok, Peć, ovaj projekat je završio svoje aktivnosti, čime je održana završna konferencija dana, 27.06.2023. Projekat je uticao na povećanje pristupa tržištu rada i jačanje kapaciteta žena, mladih i nezaposlenih za ostvarivanje prihoda od poljoprivrede. Unapređeni su i kapaciteti ciljnih grupa kroz aktivnosti izgradnje kapaciteta kroz obuku, praksu, mentorstvo, kao i obezbeđivanje neophodne opreme za poljoprivredu i omogućavanje umrežavanja sa kupcima poljoprivrednih proizvoda.
- *“Prekogranične delatnosti za sektor reproduktivnog zdravlja”*, ovaj projekat se uspešno realizuje doprinoseći unapređenju kapaciteta javnih zdravstvenih ustanova kao i kvaliteta usluga reproduktivnog zdravlja u prekograničnom regionu. Održana je treća monitoring poseta dana 15.06.2023.
- *“Turistički centar za bolju turističku ponudu u manje razvijenim planinskim zemljama”* Andrijevića (Crna Gora) i Dečani (Kosovo). Nastavljena je realizacija projekta, da bi smo videli postignuti napredak, treća monitoring poseta je obavljena u opštini Dečani 4. jula 2023. godine. Očekuje se da projekat bude završen u septembru 2023. Kroz ovaj projekat izgrađen je novi planinarski dom u Prokletijama u Dečanima, dok je postojeća koliba u Krivom Dolu u Andrijevići popravljena i opremljena. Pored toga, projekat će obuhvatiti i dodatnu turističku ponudu oko ova dva centra, koja će obuhvatiti lokalna sela.

Za upravljanje TAGC-om i organizovanje zajedničkih sastanaka u okviru programa, održane su sledeće aktivnosti: *održan je sastanak Zajedničkog odbora za praćenje, održan bilateralni sastanak između operativnih struktura Kosova i Crne Gore, obuka za sekundarne nabavke, održana je obuka za osoblje PGS-a i kontrolnog organa u Podgorici, obuka*

je održana od strane Interacta za osoblje PGS i ZTS „Komunikacija u okviru IPA CBC – Storytelling, održana je radionica sa novinarima u okviru promocije PGS programa u oblastima programa koje su obuhvatale posete projektima I i II poziva u Dečanima, Klini, Đakovici i Peći, održan je sastanak Zajedničkog upravnog odbora gde je usvojen narativni i finansijski izveštaj decembar 2021 - april 2023. Obavljene su monitoring posete za tri projekta drugog poziva, obavljene su monitoring posete za 11 projekta trećeg poziva tokom meseca septembra, održan je bilateralni sastanak između dve SO, CFCU, DEU i ZTS, i sačinjeno je 6 mesečnih izveštaja za sprovođenje TAGC-a.

U vezi sa ugovaranjem projekata trećeg poziva, ugovoreno je 11 projekata trećeg poziva i međuvremenu je održana svečanost za podelu grantova/ozvaničenje ugovaranja projekata trećeg poziva dana, 17. martas 2023. godine, u Peći.

Za paket sprovođenja za projekte trećeg poziva održane su obuke za korisnike trećeg poziva, implementacioni seminar i obuka za sekundarne nabavke u Podgorici, obuka za izveštavanje i obuka za publicitet i vidljivost.

Za sprovođenje IPA III programa 2021-2027, sačinjen je nacrt Finansijskog sporazuma za IPA III za period 2021-2027 koji je Operativna struktura Crne Gore uputila Operativnoj strukturi na Kosovu na obaveštenje. Ovaj sporazum, nakon što ga Kancelarija Evropske unije na Kosovu poslala Nacionalnom koordinatorskom centru za IPA (NIPAC), mora biti odobren/ratifikovan do 31. decembra 2023. Program IPA III 2021 - 2027 je odobren i objavljen na zvaničnoj web stranici Evropske komisije, dok je u toku uspostavljanje JMC-a za IPA III;

Tokom ovog perioda, Godišnji izveštaj o sprovođenju (AIR) za 2022. godinu i Plan rada za 2023. godinu zajedno sa Planom komunikacije i izvodljivosti za 2023. godinu, su sačinjeni i odobreni na sastanku Zajedničkog odbora za praćenje (ZOP-a). Što se tiče programa IPA III 2022 – 2027, oni su odobreni i objavljeni na zvaničnom web sajtu Evropske komisije i JMC za IPA III koji je u procesu uspostavljanja;

2.3.4 Kontrola programa prekogranične saradnje

Za finansijsku kontrolu i verifikaciju sredstava programa prekogranične saradnje, u skladu sa pravilima i standardima EU-a i važećim domaćim zakonima, pripremljen je i odobren godišnji plan kontrola na licu mesta i isti je usvojen i podeljeno sa Upravom za finansije i ugovaranje sredstava EU-a u Ministarstvu finansija Crne Gore (CFCU/CG), izvršene su 2 terenske posete lokaciji projekta: Congressional Federal Credit Union-Kongresna Savezna Kreditna Unija /Crne Gore 148, CFCU/CG 152, svi ugovori korisnika poziva su prihvaćeni od III (trećeg) za predloge i pripremu tabela za rokove izveštavanja za svaki ugovor, završen je treći izveštaj za verifikaciju CFCU/CG 149. U međuvremenu, projektni izveštaji su u procesu verifikacije troškova: CFCU/CG 148, CFCU/CG 152, I CFCU/CG 150 i CFCU/CG 151, pripremljeno je pismo potvrde za Ugovarača o prihvatljivim i neprihvatljivim troškovima od korisnika drugog poziva, realizovane su 6 posete projektima drugog poziva i izvršene su 3 posete lokaciji projekta: CFCU/CG 151, CFCU/CG 152, CFCU/CG 148.

Takođe, tokom ovog perioda, svi dokumenti koje su primili korisnici drugog poziva su arhivirani i održavani, u okviru gore navedenih pravila.

III. Unapređenje politika i zakonskog okvira za lokalnu samoupravu

Realizovane aktivnosti tokom ovog perioda povezane su sa ispunjavanjem drugog cilja Plana o radu za 2023. godinu, i obuhvataju sledeće:

- izradu nacrt zakona i planirane podzakonske akte;
- preliminarnu konsultaciju sektorijalnih akata;
- redovne sastanke sa opštinama;
- monitorisanje opština;

- upućivanje i primenu obeveza koje proizilaze iz evropske agende;
- koordinisanje politika;
- odobrene izveštaje.

3.1. Razvijanje podzakonskih i zakonskih akata

Ministarstvo administracije lokalne samouprave, poseban fokus je odao i razvoju i unapređenju zakonodavstva prema zakonodavnom programu za 2023. godinu, i drugim dokumentima koji su u toku procesa izrade i dopune i izmene kao u nastavku:

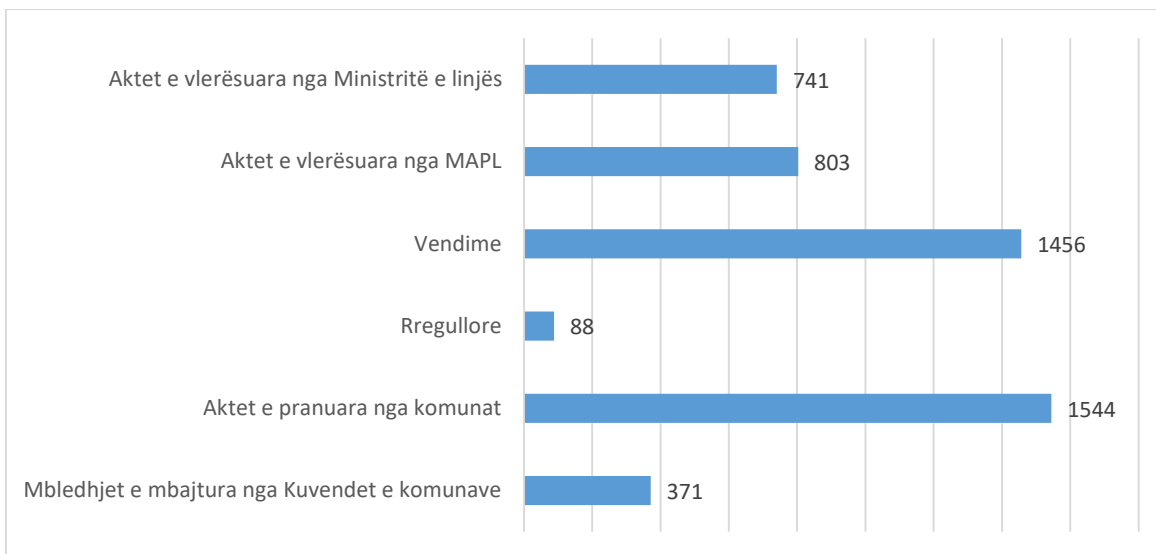
- Dopuna i izmena Zakona br. 06/L-092 o davanju na korišćenje i razmeni nepokretne imovine opštine (*formirana radna grupa za izradu nacrtu akta, održane su radionice sa radnom grupom i sa opštinama. Nacrt zakona je u završnoj fazi izrade, očekuje se da bude stavljen na javnu i preliminarnu konsultaciju, nakon toga će biti prosleđen na usvajanje u Vladu*);
- Nacrt zakona o administrativnom razmatranju opštinskih akata (*formirana je radna grupa za navedeni nacrt, održane su radionice sa radnom grupom i zainteresovanim grupama. Sačinjen je nacrt ovog projekta i očekuje se da se prosleđuje na javnu i preliminarnu konsultaciju*).
- Dopuna i izmena nacrtu projekta za međuopštinsku saradnju (*ovaj nacrt zakona je izbačen iz zakonodavnog plana zbog što nacrt dokumenta nije odobren od strane Vlade*);
- Administrativno uputstvo za imenovanje zamenika gradonačelnika opštine (*formirana je radna grupa za izradu nacrtu akta, održani su sastanci sa radnom grupom i završena je faza izrade i nakon toga će ići na preliminarnu i javnu konsultaciju za prihvatanje komentara*).
- Administrativno uputstvo za standardizaciju zakonitosti opštinskih akata (*ovo administrativno uputstvo je izbačen iz zakonodavne agende za 2023*).
- Dopuna i izmena Administrativnog uputstva MALS br.05/2020 za proceduru uspostavljanja, sastavu i nadležnostima stalnih i drugih odbora u opštinama (*ovo administrativno uputstvo je izbačen iz zakonodavne agende za 2023*);
- Administrativno uputstvo za otvorenu lokalnu administraciju (*formirana je radna grupa za izradu nacrtu akta, održane su radionice sa radnom grupom i opštinskim službenicima za javne konsultacije, pripremljen nacrt koji će biti stavljen na javnu i preliminarnu raspravu radi prijema –dobijanja komentara*);
- Administrativno uputstvo MALS br. 01/2023 za upravljanje opštinskim učinkom i šemom grantova za opštinski učinak (*završena je procedura izrade sa grupama od interesa, završena je procedura javne i preliminarne konsultacije i odobren je od strane ministra MALS-a*);
- Administrativno uputstvo MALS-a br. 02/2023 za inicijativu građana za smenu gradonačelnika opštine sa funkcije (*ovo administrativno uputstvo je završeno i usvojeno*);
- Nacrt dokumenta za Zakon br. 06/L-092 o davanju na korišćenje i razmeni nepokretne imovine opštine (*ovo administrativno uputstvo je završeno i usvojeno od strane Vlade*);
- (Ex- post) Naknadna provera podzakonskih mehanizama za lokalnu demokratiju (*formirana je radna grupa za naknadno ocenjivanje, održani su sastanci i radionice sa radnom grupom i isti je odobreni izrađen je nacrt izveštaja*);

3.2. Ocenjivanje uticaja politika u oblasti lokalne samouprave

Što se tiče preliminarne konsultacije akata resornih ministarstava i njihovu usklađenost sa zakonodavstvom o lokalnoj samoupravi, u okviru ministarstva je formirana Radna grupa koja je nadležna za razmatranje akata za prethodnu konsultaciju, koja kontinuirano prihvata akte iz resornih ministarstava za preliminarne. Što se tiče obaveštenja upućenih opštinama, u ovom periodu su primljena 3 zahteva za preliminarne konsultacije, primljeno je i razmotreno 87 zahteva i 15 žalbi fizičkih i pravnih lica.

3.3. Praćenje opštinskih skupština

U periodu januar – septembar 2023. godine, skupštine su funkcionisale u 38 opština Republike Kosovo, održavajući redovno sastanke. Skupštine opština održale su 371 sednicu. Sednice skupština opština su praćene putem sistema teleprisustva, kao i fizičko prisustvo zvaničnika opština: Severna Mitrovica, Zubin Potok, Zvečan i Leposavić. U ovom periodu prihvaćeno je ukupno 1.544 akta, od čega 88 uredbi i 1.456 odluka skupština opština. Od ukupno 1544 akta, MALS je procenio 803 akta, dok je 741 akt poslat resornim ministarstvima. Utvrdeo je 108 nezakonitih akata, od kojih je 85 akata preispitano, dok su 4 akta upućena Ministarstvu pravde.

Dijagram 1: broj sednica opština i razmotreni akti tokom perioda januar-septembar 2023.

Ministarstvo administracije lokalne samouprave, u skladu sa zakonskim mandatom utvrđenim zakonodavstvom o lokalnoj samoupravi, prati opštine na osnovu kojih sačinjava periodične izveštaje o funkcionisanju opština Republike Kosovo. Opštine, odnosno opštinski organi, dužni su da vrše svoja ovlašćenja u skladu sa Ustavom, zakonima i podzakonskim aktima Republike Kosovo.

U ovom periodu funkcionisale su skupštine 38 opština, na osnovu člana 86. Zakona o lokalnoj samoupravi. MALS je u obavezi da izradi i dostavi Vladi i Skupštini Republike Kosovo godišnji izveštaj o funkcionisanju opština. Ovaj izveštaj je upućen Vladi, Predsedništvu i Skupštini krajem marta 2023. Sačinjen je izveštaj o ocenjivanju zakonitosti za period januar-jun 2023. godine, obavljeno je 12 posmatračkih poseta u 12 opština i održan je jedan sastanak sa predsedavajućima skupština opština.

3.4. Upućivanje obaveza iz evropske agende

Ministarstvo administracije lokalne samouprave je koordinisalo aktivnosti sa opštinama na upućivanju i sprovođenju obaveza koje proizilaze iz agende evropskih integracija. U ovom vremenskom periodu objavljen je Izveštaj o ispunjavanju obaveza opština iz evropske agende za period januar-decembar 2022. godine, kao i šestomesečni izveštaj o ispunjavanju obaveza opština iz evropske agende za sastavljen je period januar-jun 2023. Na osnovu dostavljenih podataka, tokom 2023. godine, opštine Republike Kosovo su uspele da ispune 47% aktivnosti u oblasti političkih kriterijuma, 35% u pogledu ekonomskih kriterijuma, a u oblasti evropskih standarda realizovali su 70% aktivnosti. Ukupan nivo ispunjenja obaveza opština iz evropske agende za 2023. godinu je 50%. Urađen je Izveštaj o realizaciji Nacionalnog programa SSP-a za 2022. godinu, i Izveštaj o realizaciji Akcionog plana ERA II (AP ERA II) za 2022. godinu.

Pored toga, obaveze opština i MALS-a su identifikovane i predložene od strane NPSSSP-a, pripremljen je MALS –ov za izveštaj EK za period 15. jun 2022. - 31. mart 2023. godine, drugi input za period 1. april – 15. jun kao i input MALS-a za izveštaj EK za period 15. jun – 15. avgust 2023. Rezimirani su podaci za izveštaj MALS-a koji se odnosi na Pododbor za pravdu, slobodu i bezbednost. Identifikovani su izazovi lokalne uprave i pripremljeno je pismo za gradonačelnike opština koje je prosleđeno u 38 opština. Na platformi su sačinjeni i objavljeni periodični izveštaji Nacionalnog programa SSP-a za period januar-jun i jul-septembar 2023. godine, a za isti dokument prihvaćen je i zahtev za reviziju Nacionalnog plana za integracije za 2024. -2026.godinu, od strane Kancelarije premijera.

U saradnji sa OEBS-om održana je svečanost zahvalnosti opštinama koje su odobrile plan integriteta, (izazov objavljen u Izveštaju Evropskog veća za Kosovo). Takođe, održana su četiri sastanka sa misijom OEBS-a na Kosovu, a u saradnji sa OEBS-om održane su jednodnevne zajedničke konsultacije sa opštinskim zvaničnicima za evropske integracije u cilju izrade sveobuhvatnog plana opština za obaveze iz evropske agende za 2023. Isti nacrt plana upućen je u 38 opština na izveštavanje za period januar-jun 2023. godine. U saradnji sa Odeljenjem za ljudska prava i zajednice OEBS-a, koordinisane su zajedničke aktivnosti u oblasti ljudskih prava mogućnosti podrške za 2024. godinu. Takođe, su održana 2 sastanka sa donatorima za podršku aktivnostima MALS-a, pripremljen je početni nacrt vodiča za opštine u vezi unapređenja lokalnih politika prema izazovima iz Izveštaja o Kosovu. U kontaktu smo sa donatorima radi dalje podrške ovoj aktivnosti.

3.5. Koordinisanje politika

Tokom 2023. godine održani su sastanci sa odeljenjima i organizacionim jedinicama MALS-a za koordinaciju planiranih aktivnosti u 2023. godini i završena je izrada godišnjeg plana rada MALS-a za 2023. godinu koji je upućen Koordinacionom sekretarijatu Vlade i isti je objavljen na zvaničnom sajtu MALS-a. U ovom periodu identifikovani su srednjoročni strateški prioriteti, izrađen je Nacionalni plan razvoja MALS-a i izvršeno njegovo usaglašavanje sa SOP-om-om. Izveštaj je pripremljen za period januar-jun 2023. godine i period jul-septembar 2023. godine u vezi sa realizacijom aktivnosti MALS u okviru Nacionalnog razvojnog programa 2023-2025, kao i mere za Nacionalni program razvoja za period 2024-2026. Takođe, tokom ovog perioda, sačinjeni su i drugi dokumenti, kao što su:

IV. Razvoj opštinske transparentnosti, promovisanje ljudskih prava i razvoj kapaciteta

Realizovane aktivnosti u toku perioda januar-septembar 2023. godine, su nadovezane za:

- oblast monitorisanja (praćenja) ljudskih prava u opštinama;
- informisanje javnosti o aktivnostima MALS-a;
- transparentnost i odgovornost;
- unapređenje kapaciteta opština; i
- saradnja sa civilnim društvom.

4.1. Aktivnosti iz oblasti ljudskih prava i opštinske transparentnosti

MALS je nastavio da podržava opštine u sprovođenju politika u oblasti ljudskih prava. U ovom periodu sačinjen je godišnji izveštaj o ljudskim pravima za 2022. Izveštaj obuhvata segment ljudskih prava iz oblasti rodne ravnopravnosti, rad jedinice za ljudska prava u opštinama, rodnu ravnopravnost, nasilje u porodici, prava osoba sa invaliditetom, prava deteta, zaštita od diskriminacije, sprečavanje trgovine ljudima, prava zajednica i jezička prava u opštinama Republike Kosovo. U ovom periodu izrađena je radna metodologija za posete opštinama, sačinjen je i upitnik o ljudskim pravima, prikupljeni su podaci od Jedinice za ljudska prava u opštini i obavljene su posete u dve opštine, južnoj Mitrovici i Vučitrnu.

Izrađena je analiza-ocenjivanja kapaciteta opštinskih struktura i službenika zaduženih za rad sa marginalizovanim grupama. Za prezentaciju ove analize, MALS je u saradnji sa DEMOS-om organizovala sastanak sa gradonačelnicima, zamenicima gradonačelnika, zvaničnicima Opštinske kancelarije za povrtarak i zajednice i zvaničnicima Jedinice za ljudska prava u opštinama (JLJPO-a) u 24 opštine.

U cilju unapređenja prava deteta na nivou lokalne samouprave, radili smo sa opštinama na funkcionisanju mehanizama za prava deteta na lokalnom nivou u skladu sa zakonima koji su na snazi. Takođe, održan je pripremni sastanak za uspostavljanje Međuinstitucionalnog mehanizma za sprovođenje strategije i akcionog plana za upravljanje i kontrolu pasa sa i bez vlasnika u Republici Kosovo.

Izveštaj o opštinama u zaštiti od diskriminacije prema indikatorima okvira za period januar-jun 2023. godine je sačinjen i isti je upućen Kancelariji premijera.

Tokom ovog perioda poslato je informativno pismo svim opštinama Republike Kosovo da ih obavesti o početku kampanje za besplatnu registraciju zajednica Roma, Aškalija i Egipćana. Sve opštine već imaju cirkular koji je izdala Agencija za civilnu registraciju Ministarstva unutrašnjih poslova, kojim se opštinama, odnosno matičnim službama, preporučuje ukidanje novčanih kazni i drugih taksi za usluge registracije.

U cilju operacionalizacije mehanizama za prava deteta na lokalnom nivou u skladu sa zakonima na snazi, MALS je izradio Administrativno uputstvo za osnivanje i rad tima za prava deteta. Dalje, MALS je u saradnji sa Međunarodnom organizacijom rada na Kosovu (MOR) organizovala obuke sa četiri odvojene grupe sa članovima tima za prava deteta za obaveze opština.

Izrađen je izveštaj o praćenju transparentnosti opština za period januar-septembar 2022. godine, putem web stranica, a za prezentaciju ovog izveštaja održan je sastanak sa službenicima za informisanje u opštinama. Redovno nastavljajući sa procenom transparentnosti opština, uključujući praćenje skupština opština u smislu transparentnosti, praćenje izvršne vlasti i odgovornosti u pogledu transparentnosti, praćenje transparentnosti opštinskog budžeta i transparentnosti javnih nabavki, kao i praćenje javnih sastanaka sa građanima i sprovođenje minimalnih standarda javnih konsultacija. Takođe, u ovom periodu održan je sastanak sa

opštinskim zvaničnicima na temu „Izazovi iz Akcionog plana za transparentnost i Uredbe o transparentnosti opština“. U saradnji sa Kancelarijom za dobro upravljanje/Kancelarija premijera i uz podršku OEBS-a i KIJA, održana je obuka „Javne konsultacije u opštinama i proces objavljivanja na Platformi za javne konsultacije Vlade Republike Kosovo“. Nastavljena je saradnja sa Kancelarijom za dobro upravljanje i Agencijom za informacije i privatnost u oblasti transparentnosti. Takođe, u saradnji sa OEBS-om, organizovan je sastanak sa službenicima za informisanje u vezi sa procesom MPLVT i Uredbom o transparentnosti u opštinama.

4.2. Izrada i usvajanje Nacionalnog akcionog plana za period 2023 – 2024. u okviru partnerstva za otvoreno vladanje - POV

U okviru otvorenog upravljanja kao jednog od osnovnih načela rada Vlade Republike Kosovo, na inicijativu MALS, Vlada Republike Kosovo je odlučila da pristupi izradi Nacionalnog akcionog plana 2023-2025. za otvoreno upravljanje u okviru Partnerstva za otvoreno upravljanje – POU. Nacionalni akcioni plan 2023-2025 je izrađen, prošao je dva procesa preliminarnih konsultacija i javnih konsultacija i odobren od strane Vlade. Republika Kosovo je prevazišla sve političke prepreke za članstvo u POU i uspela je da prođe fazu procene minimalnih kriterijuma.

MALS je organizaciji Partnerstvo za otvoreno upravljanje podnelo pismo o zainteresovanosti u kome predstavlja spremnost i interes Republike Kosovo da se pridruži ovoj organizaciji. Nacionalni koordinacioni odbor odobrio je izmene Nacionalnog akcionog plana 2023-2025 u okviru POU-a i dostavio ih Partnerstvu za otvoreno upravljanje na komentare. MALS je primilo zvanično pismo o članstvu Republike Kosovo od Nadzornog odbora Partnerstva za otvoreno upravljanje. Takođe tokom ovog perioda, delegacija Republike Kosovo učestvovala je na Globalnom samitu Partnerstva za otvoreno upravljanje. Republika Kosovo se već pojavljuje na listi članova Partnerstva za otvoreno upravljanje na svom zvaničnom web sajtu.

4.3. Razvoj državne platforme E-OPŠTINE

MALS je započeo proces digitalizacije opštinskih usluga kroz razvoj platforme E-OPŠTINA. Ova platforma će biti na usluzi građanima radi povećanja njihovog učešća u donošenju odluka na lokalnom nivou, a bie u službi i samim opštinama za digitalizaciju opštinskih usluga. U okviru ovog MALS kao nosilac ovog procesa tokom ovog perioda je razvila prvu fazu platforme E-Opštine i nakon pokretanja prve faze E-Opštinske platforme, MALS se fokusirao na razvoj druge faze ove platforma koja je u roku razvoja.

4.4. Informisanje javnosti o kativnostima MALS-a

Tokom ovog perioda MALS je kontinuirano ponudio informacije za javnost, medije, civilno društvo, strane međunarodne organizacije, kao i zainteresovane strane u vezi sa razvijenim aktivnostima. Primljen je i odobren 21 zahtev za pristup javnim dokumentima. Takođe, na službeni e-mail MALS-a je primljeno 67 zahteva/pitanja iz medija, a 38 odgovora je vraćeno iz MALS-a, a na ostala pitanja je odgovorio ministar MALU na konferenciji za medije, održane su 2 konferencije za medijima, upućeno je 6 medijskih poziva, primljeno 4 pritužbe i 16 zahteva, a pristiglo je 19 prijava za izgradnju i obnovu kuća.

Na web stranici MALS-a u ovom periodu objavljeno je sledeće: U linku Vesti objavljeno je 22 informacija; u linku dnevne aktivnosti 15 informacija; 34 dokumenta su objavljena na linku Poziv za podnošenje predloga; 2

dokumenta su objavljena na linku Obaveštenja o javnim nabavkama; Na linku Administrativna uputstva objavljeno je 1 uputstvo. 10 dokumenata je objavljeno na linku Slobodna radna mesta; 27 dokumenata je objavljeno na linku objavljivanje; U linku Godišnji izveštaji MALS-a, objavljeno je 10 dokumenata; 1 dokument i 1 nacrt dokument su objavljeni na linku Godišnji planovi MALS-a; Na linku Pregled zakonitosti opština objavljeno je 251 dokument, a na linku Izgradnja i obnova kuća za nevećnske zajednice objavljeno je 6 dokumenata. Dve (2) nove veze su dodate na web stranicu MALS-a: Link – Izgradnja i obnova kuća za nevećnske zajednice (objavljeno je 10 dokumenata) i Link – Sistem upravljanja učinkom opštine. Na zvaničnoj Facebook stranici MALS-a objavljeno je 39 informacija o sastanku i jedan video snimak.

4.6. Saradnja sa civilnim društvom

Ministarstvo administracije lokalne samouprave, nastavilo je sa uključivanjem civilnog društva u izradi politika i zakonodavstva o lokalnoj samoupravi i na sprovođenju strategije za lokalnu samoupravu 2016-2026.

4.7. Razvijanje kapaciteta opštinskih službenika

U skladu sa ciljevima strategije lokalne samouprave, odnosno jačanjem institucionalnih kapaciteta opština, preduzete su aktivnosti na sprovođenju aktivnosti predviđenih u ovoj oblasti. S tim u vezi, organizovani su sastanci sa KIJA-om i donatorima radi koordinacije aktivnosti u vezi sa organizacijom obuke za opštine u skladu sa planom obuke i pružanja podrške u sprovođenju plana obuke i proceni potreba za obukom. U prvih šest meseci, u saradnji sa Kosovskim institutom za javnu administraciju (KIJA), Ministarstvom životne sredine, prostornog planiranja i infrastrukture (MSPPI), Japanskom agencijom za međunarodnu saradnju (JICA), OEBS-om, INDEP-GIZ i DEMOS-om, održane su pet (5) sesije obuke za odgovarajuće oblasti i ukupno 310 opštinskih službenika je obučeno u sledećim oblastima: *Izgradnja kapaciteta za upravljanje otpadom ka zdravom društvu. Faza II, Strategija lokalnog ekonomskog razvoja, povećana komunikacija sa medijima i odnosima s javnošću i upravljanje društvenim medijima, Rad sistema upravljanja učinkom opštine, obuka u oblasti ljudskih prava (Administrativno uputstvo (VRK) br. 06 / 2022 za osnivanje i funkcionisanje tima za prava deteta), „Javne konsultacije u opštinama i proces objavljivanja u Platformi za javne konsultacije Vlade Republike Kosovo“.*

V. Administracija, finansije, revizija i javna nabavka

5.1. Administracija i finansije

MALS-ov budžet za 2023. godinu, zajedno sa donacijama je 11,047,499.02 €, i iz ovog iznosa za period januar-septembar istrošeno je ,094,375.00 € ili 9.91%

Za izradu plana novčanih tokova za 2023. godinu prikupljene su informacije o predviđenom vremenu za angažovanje i trošenje sredstava. Ovaj plan je dostavljen MF-u preko ISUFK sistema. Takođe, tokom ovog perioda praćen je tok raspodele sredstava i izvršene izmene u planu rashoda. Što se tiče godišnjeg finansijskog izveštaja za završnu 2022. godinu, on je dostavljen MFRT-u i takođe su završene sve registracije imovine i akcija. Za obezbeđivanje kodova za kapitalne projekte pripremljeni su i dostavljeni zahtevi i izdavanja za MFRT, završeni su predmeti sa Sporazmima o razumevanju i Programa javnih investicija (PJI) dodeljena su sredstva za nove projekte. Pripremljen je i dostavljen Nacrt srednjoročnog okvira rashoda 2024-2026. Što se tiče budžetskih zahteva za 2024. godinu, nakon prihvatanja Budžetskog cirkulara za 2024-2026. godinu, identifikovane su budžetske potrebe i podnet je budžetski zahtev. Izrada Programa javnih investicija (PJI) je pripremljena na osnovu prvog budžetskog cirkulara, troškovi su pripremljeni i stavljeni u Sistem

za razvijanje i upravljanje budžetom (BDMS) na osnovu prvog budžetskog cirkulara

U ovom periodu izrađeno je: 1) Izveštaj o listi rizika za period januar-decembar 2022. godine kao i za period januar-jun 2023. godine, 2) Izveštaj o listi samoprocene za 2022. godinu. Za obaveze, prijem robe, izdatke i overu za slučajeve plaćanja, primljeni su početni zahtevi za angažovanje sredstava ISUFK, predmeti i fakture za obradu plaćanja su primljeni i evidentirani u knjizi protokola, CPO je pripremljeno i izvršena registracija obaveza, troškova i overa u ISUFK-u, izvršen prijem robe u ISUFK-u i upis u knjigu unutrašnjih protokola, skeniranje predmeta, elektronsko arhiviranje u fascikli (share folder) kao i izvršeno fizičko arhiviranje predmeta.

Tokom ovog perioda sačinjen je izveštaj, upoređujući izveštaj ISUFK-a i analizirajući ga sa izveštajima o troškovima za period januar - decembar 2022. godine i na mesečnom nivou za period januar - avgust 2023. godine. Što se tiče cilja sitnog novca (patty cash) i avansi za službena putovanja, otvaranje priručne kase za upravu i kabinet, izrada standardnog računa za priručni novac i stavljanje podataka na tabelu za podnete zahteve za priručnu kasu, izrada obrazaca i obračun troškova pre i posle povratka zvaničnika iz službene posete, podizanja gotovine iz poslovne banke i vraćanja sredstava u slučajevima kada je došlo do povraćaja sredstava i zatvaranja Kartel kredita u slučajevima kada je bilo troškova su napravljene.

Za izveštavanje neizmirenih obaveza i ugovornih obaveza pripremljeni su i dostavljeni mesečni izveštaji za neizmirene fakture i ugovorne obaveze. Što se tiče izrade mesečnih finansijskih izveštaja i drugih izveštaja o opštim troškovima, pripremljeni su nedeljni izveštaji za opšti budžet za obaveze, rashode i sertifikaciju MALS-a. Trenutno se izrađuju računovodstveni izveštaji o opštim rashodima, dostavljeni su nedeljni izveštaji o budžetu i kontroliše se kretanje budžeta. Za upravljanje imovinom MALS-a tokom ovog perioda izvršeno je sledeće: *registracija imovine preko 1,000.00€ u ISUFK-u, registracija imovine u sistemu e-imovine, i transfer kapitalnih investicija na opštine nakon završetka projekata.*

Pripremljen je i dostavljen Periodični izveštaj o sprovođenju preporuka generalnog revizora, kao i akcioni plan za unapređenje sistema unutrašnje kontrole javnih finansija prema odluci Vlade.

Budžet MALS-a za 2023. godinu (na osnovu izveštaja od 29.09.2023) zajedno sa donacijom (93 Saveta Evrope i Svetske banke) iznosi 11,047,499,02€. Od ovog iznosa iz konsolidovanog budžeta za period januar-septembar potrošeno je 769.004,07€ ili 7,74% budžeta. Iz 93. kategorije donacija Saveta Evrope potrošeno je 90.064,61€ ili 72,78% budžeta, dok je iz donacije Svetske banke utrošeno 235.306,32€ ili 23,96%. Ukupno, budžet MALS-a + donacije (93 Saveta Evrope i SB-Svetska banka) za period januar-septembar potrošeno je u iznosu od: 1.094.375,00€ ili 9,91% budžeta

MALS za period januar-septembar 2023. godine je pokrenuo 1 zahtev za regrutaciju-premeštaj u okviru kategorije, prema unutrašnjim procedurama za zapošljavanje. Pripremljena su dva konkursa za izbor uspešnih kandidata za kretanje u okviru kategorije, primljena su dva (2) nova službenika i primljen je stalni direktor odeljenja za transfere. Ažurirana je elektronska baza podataka za osoblje MALS-a, urađeno je upravljanje službenim putovanjima (170 zahteva za službena putovanja), vođenje godišnjih i odmora i bolovanja. Identifikovane su potrebe za obukom i pripremljen je plan obuke. Koordinisane su i aktivnosti sa KIJA-om u oblasti obuke osoblja, gde je u obuci učestvovalo 9 službenika. Realizovano je ukupno 250 zahteva za promenu plata, od čega imamo: 91 izmenu, 13 otkaza, 13 novozaposlenih, 1 premeštaj na određeno vreme, 7 promena žiro računa, 88 retroaktivnih isplata i 6 ugovora o praksi na osnovu odluke Vlade. Pripremljeni su mesečni izveštaji kontinuiteta (dolazak i odlazak) za zaposlene.

Za ovaj izveštajni period, prema obaveštenju dobijenom od Agencije za borbu protiv korupcije, svi visoki službenici su obavešteni o načinu prijavljivanja imovine kroz sistem i ceo proces je završen kroz ovaj sistem. Takođe, tokom ovog perioda, podaci i dokumenti su pripremljeni i poslani prema zahtevu unutrašnjeg i spoljnog revizora za sve zaposlene u MALS-u.

5.2. Unutrašnja revizija

Jedinica za unutrašnju reviziju (JUR) je završila rad za 2022. godinu, sastavljanjem izveštaja za drugu polovinu 2022 godine i godišnjeg izveštaja o radu JUR za 2022. godinu, koji je prosleđen višem rukovodstvu MALS-a i u Centralnoj jedinici za usklađivanje unutrašnje revizije (CJUR-UR).

Tokom ovog perioda, održan je 1. sastanak sa Odborom za reviziju i višim rukovodstvom MALS-a. Takođe, Jedinica za unutrašnju reviziju, u skladu sa Godišnjim planom za 2023. godinu, izvršila je sledeće revizije:

- "Upravljanje vozilima u MALS-u"
- "Upravljanje ljudskim resursima u MALS-u"

Izveštaj prve polovine rada JUR-a za period januar-jun 2023. godine je pripremljen i obrađen od strane rukovodstva MALS-a i prosleđen je Centralnoj jedinici za usklađivanje. Održan je sastanak sa Odbora za reviziju. Izveštaj „Sistem upravljanja budžetom“ je završen i obrađen i pismenim putem je prosleđen nadležnim službenicima. Povodom realizacije planiranih revizija i drugih radnji za drugu polovinu godine, u toku je revizija „Sistema upravljanja nabavkama“.

5.3. Javna nabavka

Tokom perioda januar -septembar 2023. godine, Odsek za javne nabavke u okviru planiranih ugovora razvio je sledeće ugovore: *ugovor o snabdevanju, ugovor o uslugama i o radu*:

- U okviru ugovora o nabavci izvršeni su artikli prema ugovoru o kancelarijskom snabdevanju, ugovor o nabavci IT za MALS, ugovor o nabavci inventara, ugovor o nabavci druge IT opreme - dok je ugovor o kancelarijskom snabdevanju za PGS nije primljen nijedan zahtev osim za nabavku potrošnog materijala za kancelariju Antene, program PGS Crna Gora-Kosovo je imao zahtev i on je završen.
- U okviru ugovora o uslugama, stavke iz ugovora „Održavanje i razvoj u SMPK“, ugovora „E-Opštine“, ugovora „Usluge registracije vozila i osiguranja“, „Čišćenje službenih vozila MALS-a“ Ugovor o „tehničkoj kontroli“, dok je ugovor za uslugu tendera u toku. Što se tiče ugovora za „Pružanje PR usluga za potrebe MALS“, nije prihvaćen nijedan zahtev za ponovno tenderisanje.
- U okviru ugovora o radu nije prihvaćen nijedan zahtev osim za ugovor „Uređenje vodovodne mreže u opštini Kosovo Polje u naselju 028 i 029 veliki Belačevac kao i selu Velika Slatina (budžet ovog projekta planiran je u MSPPI-u)“ koji je u postupku tendera